

galerie anhava

Fredrikinkatu 43
FI-00120 Helsinki
Fredriksgatan 43
FI-00120 Helsingfors
Tel. +358 (0)9 669 989
galerie@anhava.com
www.anhava.com
ti-pe 11-17 ti-fr
la-su 12-16 lö-sö

MATTI KUJASALO

5.–29.3.2020

Matti Kujasalo (s. 1946, Helsinki) on yksi kansainvälisesti tunnetuimmista suomalaisista kuvataiteilijoista ja hänen mittavalla taiteellisella tuotannollaan on tärkeä rooli kansainvälisessä konstruktivistisessä suuntauksessa. Kujasalon taidetta voi lähestyä niin geometrisen konstruktivismiin kuin konkretismin kautta, samoin optinen taide ja minimalismi tarjoavat yhtymäkohtia. Erityislaatuista Kujasalon visuaaliselle ilmaisulle on teosten tarkkuus, seesteisyys ja ilmavuus. Vaikka maalaukset ovat toteutukseltaan hyvin systemaattisia ja niukkoja, olemukseltaan ne viittaavat ei-materiaaliseen maailmaan ja kosmiseen ulottuvuuteen – tämä yhdistelmä antaa niille kiehtovia, katsojaan vetoavia ominaisuuksia.

Kujasalon geometriset kompositiot voi purkaa konkretismin periaatteiden mukaan kolmeen komponenttiin: väriin, viivaan ja pintaan. Keskeistä Kujasalon työskentelyssä on hänen kehittämänsä ainutlaatuinen yhtä aikaa sekä visuaalinen että numeerinen menetelmä, jonka pohjalta maalausten tarkat kuviot syntyvät. Pitkälle kehittynyt tekniikka puolestaan perustuu maalattujen väripintojen ja niiden päälle kiinnitettyjen teippausten kerrostamiseen; kuviot syntyvät kun maalipintojen päältä poistetaan teippejä kerros kerrokselta. Lopulta, pala kerrallaan poistettujen teippien jälkeen, näkyvillä ovat pienten värialueiden rytmikkäät ja symmetriset geometriset muodot.

Viime vuosina Kujasalo on keskittynyt entistä enemmän väriin. Aiemmin hallinnut mustavalkoisuus on väistynyt ja nyt värit ja niiden yhdistelmät ovat merkityksellisessä roolissa. Näyttely keskittyykin juuri värikkäisiin teoksiin; suurikokoisissa maalauksissa värit ovat rauhallisia ja harmonisia, kun taas pienemmissä maalauksissa väriyhdistelmät ovat vahvoja ja intensiivisiä. Kujasalon maalaukset vetoavat vahvasti näköaistiin: väriyhdistelmien ja kuvioden jännite maalauspinnalla muodostaa erityisen painottoman ”kosmisen” tilan, joka vaikuttaa olevan samanaikaisesti putoavassa, sykkivässä, värisevässä ja kohti tulevassa liikkeessä. Kaksiulotteisen kuvapinnan tilallinen olemus syntyy moniulotteisen kuvion syvyyksivaikutelman kautta ja tämä optinen harha puolestaan saa aikaan illuusion kolmannelle ulottuvuudelle.

Näyttelyssä on mukana sekä ensimmäistä kertaa esillä olevia uusia teoksia että maalauksia viime vuosilta, jotka ovat olleet Finnish Aalto -ryhmänäyttelyssä Busanissa, Etelä-Koreassa (2019), sekä Kujasalon yksityisnäyttelyssä Galerie Denise Renéssä Pariisissa (2018). Kujasalon teoksia on ollut esillä laajasti yksityis- ja ryhmänäyttelyissä kotimaisissa ja eurooppalaisissa gallerioissa ja museoissa. Lahjoitusten myötä Kujasalon teoksia löytyy kahdesta merkittävästä yhdysvaltalaisesta taidekokoelmasta: LACMA-museosta Los Angelesissa ja The Phillips Collection -museosta Washingtonissa. Lisäksi hänen teoksiaan on hankittu mm. seuraavien museoiden ja säätiöiden kokoelmiin: Albertina, Wien; Arithmeum, Bonn; EMMA Espoon modernin taiteen museo, Espoo; Forum Konkrete Kunst, Erfurt; GASK Gallery of the Central Bohemian Region, Kutna Hora; HAM Helsingin taidemuseo, Helsinki; Jenny ja Antti Wihurin rahaston taidekokoelma, Rovaniemi; Josef Albers Museum, Bottrop; Moderna Museet, Tukholma; Porin taidemuseo, Pori; Saastamoisen säätiön taidekokoelma, Espoo; ja Sara Hildénin taidemuseo, Tampere. Julkisten kokoelmien ohella Kujasalon teoksia on lukuisissa yksityisissä taidekokoelmissa kotimaassa, Euroopassa, Japanissa ja Yhdysvalloissa.

Päivi Lappalainen